

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-10-28
Besvaras senast
2019-11-06 kl. 12.00

Till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

2019/20:279 Villkoren för utländska bärplockare

Bärplockarbranschen är en bransch där de som anställs av bärplockarföretagen uteslutande är migrantarbetare från Thailand. Utsattheten för gruppen är stor. Utöver en ofta mycket pressad arbetsmiljösituation har det alltid varit en utmaning att säkerställa att de thailändska bemanningsföretag som hyr ut arbetskraft åt svenska bärplockarföretag håller sig till kollektivavtalade villkor, där lön och andra ersättningar regleras. Flera uppmärksammade fall finns där anställda, som ofta tagit stora lån för att täcka rese- och boendekostnader under vistelsen i Sverige, blivit lurade och inte fått den garantilön som de har rätt till enligt Kommunals avtal med de thailändska bemanningsföretagen.

I en aktuell rapport från Delegationen för migrationsstudier, Delmi, som bygger på en studie baserad på intervjuer med 165 thailändska plockare som varit i Sverige och plockat bär var det nästan hälften av de intervjuade som inte fick lön enligt avtal. Många visste inte heller att de hade rätt att få ut den avtalsenliga lönen (Delmi rapport 2019:3).

I ett reportage av journalisten Mats Wingborg beskrivs de allt hårdare villkoren för de thailändska bärplockarna (Dagens Arena den 1 september 2019). Bärplockarsäsongen 2019 har präglats av ett svårt år med lite bär i skogarna, ett resultat av föregående års höga temperaturer. Inte minst har det varit ont om det kommersiellt gångbara blåbäret. Samtidigt har bärplockarbranschen drabbats av ett stort överskott av arbetskraft med omkring 6 000 bärplockare under 2019, vilket nästan är en dubbling av antalet anställda bärplockare jämfört med 2017 (och en ökning med ca 1 100 mot föregående år).

Den kraftiga ökningen är ett resultat bland annat av att ett antal finska bärplockarföretag flyttat över sin verksamhet till Sverige efter att den thailändska regeringen infört en kvot över hur många som får åka och arbeta i Finland – i sig en konsekvens av att ett av de finska bärplockarföretagen dömts för människohandel. När säsongen nu lider mot sitt slut kommer många signaler om att företagen kommer att försöka vältra över kostnaderna på bärplockarna, vilket i så fall riskerar att slå mycket hårt mot dessa, vars skulder i år också är större än tidigare på grund av den svenska kronans försvagning mot den thailändska bahten.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga arbetsmarknadsminister Eva Nordmark:

Avser ministern att agera för att dels säkerställa att de utländska bärplockarna erhåller den lön och de ersättningar de är berättigade till, dels motverka att oseriösa bärplockarföretag utnyttjar utländska bärplockare?

.....

Ali Esbati (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander